

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci v Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Dvořáka a soudců Mgr. Ondřeje Bartoše a Mgr. et Mgr. Jaroslava Vávry ve věci

žalobce: **V. L.**, narozený X
bytem Y
zastoupený advokátkou JUDr. Jaroslavou Moravcovou, sídlem
budova P9, č. p. 81, Pardubice - Semtín

proti
žalovanému: **Zeměměřický a katastrální inspektorát Pardubice**
sídlím Čechovo nábřeží 1791, 530 03 Pardubice

za účasti: **1. J. M.**, narozená X
bytem Y

2. Ing. R. M., narozená X
bytem Y

3. Obec Zaječice, IČ 271233
sídlím Zaječice 4, 538 35 Zaječice

všechny osoby zúčastněné na řízení zastoupeny JUDr. Pavlem
Jelínkem, Ph.D., advokátem Advokátní kanceláře JELÍNEK &
Partneři, s. r. o., IČ 28782917, sídlím Dražkovice 181, 533 33
Pardubice

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 11. 2020, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Rozhodnutím žalovaného, uvedeným v záhlaví tohoto rozsudku, bylo rozhodnuto o odvolání žalobce proti rozhodnutí Katastrálního úřadu pro Pardubický kraj, Katastrálního pracoviště Chrudim (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 7. 3. 2018, č. j. X, kterým bylo výrokem III. rozhodnuto o námitce žalobce a jeho tehdejší manželky paní M. L. proti obsahu obnoveného katastrálního operátu podle § 45 odst. 3 zák. č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon) tak, že v souboru popisných a geodetických informací bude provedena změna; věcné břemeno chůze a jízdy podle smlouvy o zřízení věcného břemene č. j. X ze dne 2. 9. 2010, bude po nabytí právní moci rozhodnutí správního orgánu I. stupně evidováno takto: Věcné břemeno chůze a jízdy po pozemcích v katastru nemovitostí označených jako pozemková parcela číslo „A“ a pozemková parcela číslo „B“ (pozemky povinné) ve prospěch pozemků v katastru nemovitostí označených jako pozemková parcela číslo „C“, pozemková parcela číslo „D“, pozemková parcela číslo „E“, pozemková parcela číslo „F“, stavební parcela číslo „G“, stavební parcela číslo „H“ a stavební parcela číslo „I“ (pozemky oprávněné), vše v katastrálním území Zaječice u Chrudimi. Rozsah věcného břemene, které je zřízeno v části povinných pozemků, je dán geometrickým a polohovým určením věcného břemene, které bude po právní moci tohoto rozhodnutí evidováno jeho číselným vyjádřením a spojnicemi lomových bodů čísla: 454-13; 627-1; 625-1; 565-642; 553-1; 383-3; 476-1; 454-8; 454-7 a 454-13. Dále výrok III. rozhodnutí správního orgánu I. stupně obsahoval odkaz na přílohu č. 2 - náčrt neměřického záznamu č. 627/2017 v katastrálním území Zaječice u Chrudimi.
2. Žalovaný o odvolání žalobce rozhodl tak, že v části týkající se námítky žalobce a jeho tehdejší manželky ze dne 21. 9. 2016 směřující proti evidenci věcného břemene chůze a jízdy dle smlouvy o zřízení věcného břemene ze dne 2. 9. 2010, jehož vklad byl povolen rozhodnutím Katastrálního úřadu pro Pardubický kraj, Katastrálního pracoviště X, vydaným v řízení vedeném pod sp. zn. V-“H“4/2010-603, a to u pozemků parc. č. „J“ a „K“ v katastrálním území X, jako pozemků tímto věcným břemenem zatížených rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zrušil a řízení o námitce proti obsahu obnoveného katastrálního operátu zastavil podle § 90 odst. 4 ve spojení s § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu, neboť předmětné věcné břemeno bylo z katastru nemovitostí vymazáno.
3. V části týkající se námítky žalobce a jeho tehdejší manželky směřující proti geometrickému a polohovému určení pozemků parc. č. „J“ a „K“ v katastrálním území X žalovaný rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil podle § 90 odst. 5 správního řádu.

II. Shrnutí žalobní argumentace

4. Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného včasnou žalobou podanou podle § 65 a násl. zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) a doručenou krajskému soudu dne 10. 12. 2020.

5. Žalobce nejprve obsáhle rekapituloval průběh dosavadního řízení. Uvedl, že nabyt pozemkovou parcelu číslo „J“ v roce 1996 od obce X. Pozemková parcela byla vymezena geometrickým plánem č. 206-556/95. Dále nabyt žalobce v roce 2004 pozemkovou parcelu číslo „K“, jak je zobrazena v geometrickém plánu č. 278-274/1999. Ani na jednom z uvedených geometrických plánů nebyl mezi pozemkovými parcelami číslo „K“ a „J“ na straně jedné a pozemkovými parcelami číslo „L“, „C“, „M“ a „N“ na straně druhé vymezen prostor, který by byl široký na jedné straně přibližně 11 m a na druhé straně přibližně 9 m. Tento prostor byl následně ze žalobci údajně neznámých důvodů připojen k pozemkové parcele číslo „A“.
6. V roce 2010 bylo zřízeno věcné břemeno, podle kterého pozemky parcelní číslo „J“ a „K“ ve vlastnictví žalobce byly jako pozemky povinné zatíženy věcným břemenem ve prospěch pozemků parcelní číslo „L“, „C“ a „M“ a „N“. Podle žalobce mu bylo teprve v roce 2015 a následně v roce 2016 doručeno rozhodnutí správního orgánu I. stupně, č. j. X, kde se objevily digitálně opravené hranice, které údajně dle žalobce zadala obec Zaječice na základě nepravdivých informací, kdy byl žalobce jako vlastník pozemkových parcel číslo „J“ a „K“ poškozen. K tomu, že došlo k posunu hranic na základě podnětu obce X a na základě geometrického plánu č. 547-74/2014, žalobce tvrdil, že on ani jeho manželka tento geometrický plán nikdy neodsouhlasili, tedy nedali souhlas k tomu, aby došlo k posunu zákresu údajně chybné hranice celého bloku pozemkových parcel v platné mapě mezi pozemky parcelní číslo „O“ a „P“ na straně jedné a pozemek parcelní číslo „Q“ na straně druhé.
7. Žalobce v žalobě napadal vymezení věcného břemene bodovým označením; tvrdil, že věcné břemeno bylo vymezeno chybně a že do povinných pozemků měla být zahrnuta pozemková parcela číslo „B“, zčásti pozemková parcela číslo „L“ a „C“, aby byl zachován rozsah věcného břemene určený geometrickým plánem, který byl součástí smlouvy ze dne 2. 9. 2010. Pokud jde o okolnost výmazu předmětného věcného břemene, uvedl, že v době, kdy podával žalobu proti rozhodnutí žalovaného, bylo věcné břemeno stále zapsáno v katastru nemovitostí. Žalobce byl přesvědčen, že Obec Zaječice a další osoby zúčastněné na řízení provádějí takové kroky, aby žalobce v konečném důsledku neměl přístup zejména na pozemek parc. č. „K“. Pokud by věcné břemeno z roku 2010 bylo v katastru stále zapsáno a evidováno tak, jak bylo původně zřízeno, měl by žalobce zachován přístup na pozemek parc. č. „K“.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného

8. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že je pravdou, že v době, kdy žalobce podal námitku proti obsahu obnoveného katastrálního operátu kat. úz. X, tj. ke dni 21. 9. 2016, bylo věcné břemeno chůze a jízdy v katastru nemovitostí doposud evidováno. Ke dni 21. 9. 2016 nebyla námitka žalobce žádostí zjevně bezpředmětnou ve smyslu § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu. Tou se stala až později, a to z důvodu změny skutkových okolností. Žalovaný se dále zabýval rozbořem pojmu „žádosti zjevně bezpředmětné“ s odkazem na relevantní judikaturu a literaturu. Námitka žalobce se v části týkající se věcného břemene stala zjevně bezpředmětnou žádostí z důvodu, že zápis předmětného věcného břemene byl z katastru vymazán. Tím odpadl předmět části řízení a současně již nemohl být naplněn účel, pro který byla část řízení vedena, tj. posouzení správnosti evidence předmětného věcného břemene s ohledem na tvrzení uvedená v námitce. Meritorní rozhodnutí o

námítce v této části již nebylo možné vydat a žalovanému nezbylo, než rozhodnutí v odvoláním napadené části zrušit a řízení zastavit. Výmaz předmětného věcného břemene byl proveden v řízení sp. zn. X. Proti rozhodnutí katastrálního úřadu o povolení vkladu nejsou přípustné opravné prostředky.

9. Žalovaný dále poukázal na smysl a účel řízení o námítce proti obsahu obnoveného katastrálního operátu. Správní orgány v tomto řízení nerozhodují o skutečném stavu práva, ani o tom, zda určité právo existuje či nikoliv, případně jaký je jeho rozsah. Rozhodnutí vzešlé z tohoto řízení má účinky pouze evidenční. Současně platí, že v řízení lze posuzovat pouze platné údaje, nikoli takové, které byly z katastru vymazány, resp. nahrazeny pozdějším zápisem.
10. Žalovaný závěrem navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Shrnutí vyjádření osob zúčastněných na řízení

11. Osoby zúčastněné na řízení byly zastoupeny společným zástupcem a podaly k věci společné vyjádření. V něm zejména uvedly, že žalovaný v novém řízení – po kasačním zásahu Nejvyššího správního soudu – měl podle § 82 odst. 4 správního řádu povinnost přihlédnout k novým skutečnostem. Protože předmětné věcné břemeno v mezidobí zaniklo, žalovaný původní rozhodnutí zrušil a řízení pro bezpředmětnost zastavil – toto považují osoby zúčastněné na řízení za postup souladný s právem i rozhodnutím Nejvyššího správního soudu. Předmětné věcné břemeno tížilo žalobce jako vlastníka služebného pozemku a nezakládalo mu žádná jeho oprávnění stran užívání části pozemku parc. č. „A“; navíc na této části pozemku se nenachází žádná veřejná komunikace.

V. Jednání

12. Krajský soud věc projednal v ústním jednání podle § 51 s. ř. s.
13. Zástupkyně žalobce po přednesu žaloby doplnila, že předmětné věcné břemeno bylo zrušeno zcela jinými subjekty, než jakými bylo v roce 2010 zřízeno.
14. Pověřený pracovník žalovaného zopakoval argumenty uvedené v předchozím vyjádření a zdůraznil, že předmětné věcné břemeno bylo zřízeno tak, že žalobce byl povinným, nikoli oprávněným z tohoto věcného břemene; tedy věcné břemeno mu nijak nezajišťovalo přístup na jeho pozemky.
15. Zástupce osob zúčastněných na řízení odkázal na předchozí vyjádření a zdůraznil, že předmětem řízení není určení existence či neexistence předmětného věcného břemene; pokud toto neexistuje (bylo vymazáno z katastru), nemá smysl přezkoumávat správnost údajů o něm evidovaných; osoby zúčastněné na řízení tedy souhlasily s tezí, že předmět řízení odpadl. Není důvodu, aby věcné břemeno zasahovalo jako služebné pozemky také parc. č. „L“ a „C“ ve vlastnictví osob zúčastněných.
16. Dokazování nebylo prováděno.
17. Všichni účastníci i osoby zúčastněné závěrem setrvaly na svých předchozích návrzích.

VI. Posouzení věci krajským soudem

18. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).
19. Žaloba není důvodná.
20. Při přezkumu napadeného rozhodnutí krajský soud vycházel z následujících tezí.
21. Předně je třeba zdůraznit, že řízení ve správním soudnictví je ovládáno dispoziční zásadou. Správní soud tedy napadené rozhodnutí přezkoumává v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Je to tedy výlučně žalobce, kdo svými žalobními body určuje rozsah přezkumu a otázky, jimiž se správní soud bude v řízení zabývat.
22. Dále je řízení ve správním soudnictví ovládáno přísnou zásadou koncentrační. Tato zásada vyplývá z § 71 odst. 2 s. ř. s., podle něhož platí, že rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body může žalobce jen ve lhůtě pro podání žaloby.
23. Dále krajský soud předesílá, že není smyslem soudního přezkumu znovu podrobně opakovat tutéž argumentaci; proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 – 130 publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 – 47).
24. Ze správních spisů krajský soud konstatuje následující podstatné skutečnosti.
25. V řízení o opravě chyby v katastrálním operátu vedeném správním orgánem prvního stupně – katastrálním úřadem – pod sp. zn. X bylo zjištěno, že v záznamu podrobného měření změn č. 206 a č. 278 byly chybně ztotožněny východní hranice pozemků parc. č. „J“ a „K“ na jedné straně a západní hranice pozemků parc. č. „E“, „D“, „C“ a „L“, „R“ na straně druhé. Katastrální úřad proto provedl opravu v zákresu hranic pozemků stavební parcely číslo „S“ a pozemkových parcel číslo „A“, „Q“, „J“ a „K“. V této souvislosti byly opraveny údaje o výměrách parcel pozemků parcelní číslo „A“ a „Q“. Tyto okolnosti byly žalobci známy, neboť oprava chyby byla oznámena dotčeným vlastníkům. Provedení opravy katastrální úřad podrobně zdůvodnil v oznámení o opravě této chyby ze dne 12. 6. 2015, které žalobce obdržel. Oprava byla provedena na základě podnětu obce Zaječice ze dne 11. 3. 2015, jejíž součástí bylo prohlášení vlastníků o opravě chybného geometrického a polohového určení hranic bloků pozemků sousedících na západní straně s předmětnými pozemky a byl předložen geometrický plán č. 547-14-74/2014. Celý blok parcel na západní straně začínající pozemkem parcelní číslo „T“ a „U“ a na východní straně končící pozemkem parcelní číslo „O“ a „P“ byl nově zakreslen, resp. došlo k posunu zákresu celého bloku parcel západním směrem. Tedy na východní straně celého opraveného bloku byl v důsledku výše uvedeného posunut zakres vlastnické hranice mezi pozemkem parcelní číslo „O“ a „P“ na jedné straně a pozemkem parcelní číslo „Q“ na straně druhé. Tímto posunem zákresu hranice se rozšířil zakres pozemku parcelní číslo „Q“ a proto byla zároveň upravena výměra z původních 997 m² na 1304 m², jelikož byla překročena mezní odchylka dle ust. § 37 odst. 1 písm. b) katastrální vyhlášky. V důsledku toho, že bylo prokázáno, že byla jednoznačně překročena mezní odchylka stanovená prováděcím předpisem, byla prokázána zřejmá chyba v zákresu pozemku parcelní číslo

„Q“ a protože byly další z předmětných pozemků parcel zakreslovány do mapy katastru nemovitostí a rovněž tak v terénu oddělovány postupně ze západního směru, bylo zřejmé, že je chybný i zakres navazujících pozemků parcelní číslo „J“, „K“ a pozemku parcelní číslo „S“, ze kterého vznikl nově pozemek parcelní číslo „J“. Zbylý díl původní parcely před oddělováním pozemků po posunutí zákresu východní hranice pozemku parcelní číslo „J“ a „K“, které byly jako poslední v řadě odděleny z původního pozemku parcelní číslo „P“, pak byl sloučen do „A“. Po provedené opravě je tak mezi východní hranicí pozemku parcelní číslo „J“ a „K“ na jedné straně a západní hranicí pozemku parcelní číslo „E“, „D“, „C“ a „L“ a „R“ (nyní „M“) na straně druhé, které byly chybně ztotožněny při vytyčení záznamů podrobného měření změn č. 206 a č. 278, evidován díl pozemku parcelní číslo „A“ ve vlastnictví obce Zaječice. Žalobce ani jeho tehdejší manželka proti provedení opravy chyby v katastrálním operátu v řízení sp. zn. X nepodali nesouhlas ve smyslu § 36 odst. 4 katastrálního zákona, proto katastrální úřad nevydával rozhodnutí ve věci. Tento postup katastrálního úřadu byl v souladu s § 36 odst. 4 katastrálního zákona. Tím byla otázka provedení opravy geometrického a polohového určení parcel v katastrálním operátu uzavřena.

26. Následně byla provedena obnova katastrálního operátu přepracováním souboru geodetických informací podle § 40 odst. 1 písm. b) katastrálního zákona. Obnovený katastrální operát v katastrálním území X je platný ode dne 11. 10. 2016. V řízení o obnově katastrálního operátu katastrální úřad správně vycházel ze stavu po předchozí provedené opravě podle § 36 katastrálního zákona (tento stav byl posouzen jako souladný s podklady, které měl katastrální úřad k dispozici).
27. V rámci řízení o obnově operátu žalobce a jeho tehdejší manželka namítali, že hranice věcného břemene byla určena geometrickým plánem z roku 2010, nevedla mezi body č. 454-8 a nyní uvedeným bodovým označením č. 625-1, ale vedla mezi body č. 454-8 a č. 454-12, takže věcné břemeno bylo vymezeno bodovým označením č. 454-7, 454-8, 454-12 a 454-13. Namítali proto, že do povinných pozemků měla být zahrnuta pozemková parcela číslo „B“, „A“ a zčásti pozemková parcela číslo „L“ a „C“. Odkazovali přitom právě na smlouvu o věcném břemeni s geometrickým plánem.
28. Katastrální úřad uzavřel, že nabývacím titulem k předmětným pozemkům je k pozemku parc. č. „J“ kupní smlouva ze dne 12. 4. 1996, k pozemku parc. č. „K“ kupní smlouva ze dne 5. 11. 2004. Součástí obou jsou shora zmíněné geometrické plány. Podle § 7 odst. 2 vyhlášky číslo 357/2013 Sb., katastrální vyhláška, jsou nemovitosti geometricky a polohově určeny buď číselným vyjádřením a spojnicemi lomových bodů, nebo zobrazením (zákresem) hranic pozemků v katastrální mapě. Určení souřadnic lomových bodů hranic vzešlo přitom z výsledku měření v terénu geodetickými metodami a lze je určit v souřadnicovém systému Jednotné trigonometrické sítě katastrální (S-JTSK). Tedy v dané věci s ohledem na to, že se jednalo o věcné břemeno, bylo rozhodné posoudit, zda je správně určen pozemek právě geometricky a polohově. Geometrické a polohové určení daných pozemků je přitom dáno právě číselným vyjádřením a spojnicemi lomových bodů. Všechny lomové body hranic obou předmětných pozemků mají kód kvality 3 v souladu s § 7 odst. 3 katastrální vyhlášky. Katastrální úřad se dále zabýval otázkou, zda při přenosu z původního do obnoveného operátu nedošlo k chybě, resp. ke změně. Uvedl přitom, že podle Návodu pro obnovu katastrálního operátu a převod vydaného Českým úřadem zeměměřickým a katastrálním ze dne 30. 12. 2015 pod čj. X se souřadnice podrobných

bodů polohopisu katastrální mapy obnovované přepracováním získají převzetím z registru souřadnic těchto bodů evidovaných v katastru a výpočtem z výsledků měření dokumentovaných v záznamech podrobného měření změn v místním souřadnicovém systému transformací na identické body zaměřené v S-JTSK. Přitom ani jeden z lomových bodů není původním výsledkem zeměměřické činnosti. Lomové body byly číselně určeny na základě technického podkladu pro geometrický plán číslo 567-55/2015 a jeden bod na základě technického podkladu pro geometrický plán číslo 350-2/2005. Při obnově katastrálního operátu bylo zjištěno, že do obnoveného operátu lze převztít oba předmětné pozemky za použití číselného vyjádření lomových bodů. Porovnáním délek mezi jednotlivými lomovými body bylo prokázáno, že geometrické určení obou předmětných pozemků v povolených mezních odchylkách je totožné s geometrickým určením v obou původních výsledcích zeměměřické činnosti, tedy v původních technických podkladech (tedy ZPMZ č. 206 a č. 278). Katastrální úřad zdůraznil, že toto je doloženo v kopii náčrtu záznamu podrobného měření změn č. 567, což byl technický podklad pro geometrický plán č. 567-55/2015, neboť zde byly porovnány oměrné délky ze záznamů podrobného měření změn č. 206, 278 a 263 (zaměření novostavby na pozemku parc. č. st. „S“ vzniklé oddělením pozemku parc. č. „J“). Polohové určení je v záznamu podrobného měření změn č. 567 dáno navázáním na polohu sousedních pozemků označených jako pozemky parc. č. „Q“, „P“ a „O“ a na ostatní pozemky západním směrem od předmětných pozemků. Ty byly totiž přesně takto polohově určeny v ZPMZ č. 206 a č. 278. Geometrické polohové určení pozemků od pozemků parc. č. „P“ a „O“ směrem na západ včetně uvedených bylo určeno číselně v geometrickém plánu číslo 547-74/2014 (ZPMZ č. 547), na základě kterého došlo k zápisu opravy geometrického polohového určení celého bloku těchto pozemků. Proto katastrální úřad provedl opravu chybného zobrazení předmětných pozemků v analogové mapě katastru nemovitostí, která byla platná před obnovou. Proto je polohové určení obou předmětných pozemků v katastrální mapě v digitální podobě (KMD) totožné s jejich polohovým určením v obou původních výsledcích zeměměřické činnosti pro uvedené pozemky. Tedy následné přenesení geometrického polohového určení uvedených pozemků do obnoveného operátu bylo provedeno v povolených odchylkách. Pokud jde o výměry evidovaných pozemků, pak katastrální úřad uvedl, že podle § 2 písm. g) katastrálního zákona se výměrou parcely rozumí vyjádření plošného obsahu průmětu pozemku do zobrazovací roviny v plošných metrických jednotkách, která se zaokrouhluje na celé čtvereční metry, přičemž zpřesněním nejsou dotčena práva k pozemku. A právě při obnově katastrálního operátu došlo ke zpřesnění výměry pozemku parcelní číslo „K“, kdy se z výměry 558 m² eviduje výměra 554 m², která byla vypočtena ze souřadnic lomových bodů v S-JTSK. U pozemku parcelní číslo „J“ k žádné změně výměry nedošlo.

29. Pokud šlo o evidenci věcného břemene chůze a jízdy podle smlouvy o zřízení věcného břemene čj. V-“H“4/2010-603 ze dne 2. 9. 2010, jejíž nedílnou součástí je geometrický plán číslo 454-153/2010, pak bylo věcné břemeno evidováno po částech pozemků parc. č. „A“ a „B“ (pozemky služebné) ve prospěch pozemků parc. č. „C“, „D“, „E“, „F“ a stavebních pozemků parc. č. „G“, „H“ a „I“ (pozemky panující). Jedná se přitom o ty části služebných pozemků, které jsou v katastrální mapě v digitální podobě evidovány číselným vyjádřením spojnicemi lomových bodů. Pro zobrazení věcného břemene byl nejprve vyhotoven neměřický záznam (NEMZ) č. 625 a následně opravný NEMZ č. 627, neboť byl z pozemku parc. č. „A“ oddělen pozemek nově označený parc. č. „B“, přičemž obec Zaječice prodala J. M. a R. M. každé jednu polovinu tohoto pozemku s právními účinky

k 24. 4. 2017. Protože obec Zaječice prodala tu část pozemku, jež je po právní moci zatížena věcným břemenem, muselo být také k tíži pozemku parcelní číslo „B“ zapsáno věcné břemeno chůze a jízdy (pozemek služebný) ve prospěch panujících pozemků parc. č. „C“, „D“, „E“, „F“ a stavební pozemek parc. č. „G“, „H“ a „I“. Katastrální úřad ve svém rozhodnutí zdůraznil, že celý rozsah věcného břemene, čili zatížená část zemského povrchu, byl určen v závazném souřadnicovém systému S-JTSK zaměřením hlavních lomových bodů prostoru vymezujících část zemského povrchu zatíženou věcným břemenem a výpočtem souřadnic těchto lomových bodů. Rozsah věcného břemene byl konkrétně určen spojnicemi lomových bodů, jak je popsáno v rozhodnutí katastrálního úřadu.

30. Po kasačním zásahu, provedeném rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2020, č. j. X, se věc vrátila do stádia řízení před žalovaným jako odvolacím správním orgánem. Žalovaný při novém posouzení věci postupoval podle § 90 odst. 4 správního řádu, a aniž by se meritorně zabýval podstatou věci, zrušil rozhodnutí katastrálního úřadu v části týkající se námítky rozsahu evidovaného věcného břemene a řízení zastavil za použití § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu, neboť námitka žalobce se stala zjevně bezpředmětnou z důvodu, že věcné břemeno bylo z katastru vymazáno. Ve zbývajícím rozsahu žalovaný rozhodnutí katastrálního úřadu potvrdil.
31. Krajský soud se s posouzením věci tak, jak jej učinil žalovaný, ztotožňuje. Z obsahu správního spisu totiž vyplývá, že dne 18. 7. 2018 provedl katastrální úřad v řízení vedeném pod sp. zn. X vklad výmazu předmětného věcného břemene s právními účinky ke dni 27. 3. 2018. Průběh vkladového řízení nelze v nyní projednávané věci nijak přezkoumávat, neboť jeho výsledkem bylo pravomocné rozhodnutí o povolení vkladu, proti němuž – v souladu s § 18 katastrálního zákona - není přípustný žádný opravný prostředek, přezkumné řízení, obnova řízení ani žaloba podle ustanovení občanského soudního řádu o řízení ve věcech, o nichž bylo rozhodnuto jiným orgánem. Výsledkem vkladového řízení tak byl vázán žalovaný při opětovném posouzení důvodnosti odvolání, a jejím vázán i krajský soud v nyní projednávané věci.
32. Lze se tak sice zabývat úvahami, zda předmětné věcné břemeno vůbec platně vzniklo, jestliže žalobce a jeho tehdejší manželka nebyli vlastníky části zemského povrchu odpovídající zatížení, pokud vzniklo, zda následně došlo k právnímu nástupnictví na povinné straně a zda bylo následně věcné břemeno platně zrušeno. Stejně tak se lze zabývat úvahami, zda byl správný procesní postup katastrálního úřadu, když povolil vklad výmazu věcného břemene na základě návrhu, který nepředcházel řízení o opravě chyby, a zda tak dostal § 9 odst. 2 katastrálního zákona, resp. § 145 správního řádu. Tyto úvahy jsou však ve vztahu k projednávané věci spíše akademické, neboť je zde pravomocné rozhodnutí o povolení vkladu výmazu věcného břemene a krajský soud nemá pravomoc toto rozhodnutí přezkoumávat. I kdyby tuto pravomoc měl, otázka existence či neexistence věcného břemene je otázkou občanskoprávní, v níž mohou autoritativně rozhodnout pouze civilní soudy, nikoli soudy ve správním soudnictví.
33. Bylo tak třeba posoudit, zda se v důsledku výmazu věcného břemene z katastru stala námitka žalobce a jeho tehdejší manželky žádostí zjevně bezpředmětnou ve smyslu § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu. Jak judikoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 3. 2016, č. j. 5 As 74/2015-56, *„zjevná bezpředmětnost návrhu je dána, pokud v průběhu řízení*

nastane důvod, v jehož důsledku nebude možné o žádosti věcně rozhodnout; nelze jí tedy vyhovět ani ji zamítnout a řízení je nutno procesním rozhodnutím zastavit. Bezpředmětnost žádosti se posuzuje podle objektivních okolností v dané věci a nutně předchází meritornímu přezkumu. Pokud jsou dány důvody pro zastavení správního řízení podle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu, (...) meritorní přezkum je z povahy věci vyloučen.“ Jak bylo již řečeno výše, je dána zákonná konstrukce, podle níž proti rozhodnutí o povolení vkladu není přípustný žádný řádný ani mimořádný opravný prostředek. Je tedy zřejmé, že ani řízení o opravě chyby nemůže zvrátit vklad, který byl proveden v souladu s rozhodnutím o jeho povolení. Bylo-li tedy rozhodnuto o výmazu předmětného věcného břemene, nebylo by z povahy věci možné v řízení o opravě chyby rozhodnout o tom, že věcné břemeno je v katastru evidováno v určitých hranicích. Nastala tedy situace, popsaná ve shora citovaném rozhodnutí Nejvyššího správního soudu: o námitce žalobce a jeho tehdejší manželky nebylo možné věcně rozhodnout – vyhovět jí, ani ji zamítnout. Byl tedy dán důvod pro zastavení správního řízení podle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu, což současně vylučovalo rozhodnutí meritorní.

34. Krajský soud připomíná, že katastr nemovitostí zachycuje evidenční stav nemovitostí a právních vztahů k nim; skutečné právní vztahy mohou být odlišné a řídí se občanským právem hmotným (to, že některé zápisy do katastru mohou být relevantní skutečností i z hlediska hmotného práva, je nyní nerozhodné). Katastrální úřad nerozhoduje o vzniku, změně či zániku práv k nemovitostem. Stejně tak rozhodnutím o opravě chyby nelze deklarovat existenci právního vztahu či práv k nemovitostem, tedy nejedná se o rozhodnutí o právním vztahu, ale pouze o tom, jak bude právní vztah evidován v katastru nemovitostí jako veřejném seznamu. Právní vztahy týkající se vlastnictví a jiných věcných práv, jejich vznik, trvání, rozsah a zánik mohou být mezi stranami autoritativně řešeny výlučně v pravomoci civilního soudnictví. Žaloba ve správním soudnictví tak není a nemůže být prostředkem pro řešení hmotněprávních vztahů mezi žalobcem a osobami zúčastněnými na řízení. Tímto prostředkem pak nemůže být ani řízení o opravě chyby v katastrálním operátu, resp. řízení o námitce proti obnovenému katastrálnímu operátu. Jak už bylo v řízení opakovaně uváděno, institut opravy chyb v katastrálním operátu slouží pouze k uvedení údajů katastru do souladu s listinami založenými ve sbírce listin a není prostředkem pro rozhodování o správnosti zápisu práva k nemovitostem; opravou chyb katastrálního operátu se tak nemění právní vztahy k nemovitostem. V řízení o opravě chyb v katastrálním operátu nelze přezkoumávat vzhledem ke smyslu a účelu tohoto institutu zákonnost podkladů, na jejichž základě byl zápis učiněn. Podle usnesení Ústavního soudu ČR ze dne 29. 1. 2004, sp. zn. II. ÚS 45/03, nemůže rozhodnutím o opravě chyb dojít k zásahu do vlastnického práva, neboť oprava nevede ke vzniku, změně nebo zániku práva, které je vyznačováno v katastru. Stav katastru „je obrazem práv a závazků, vázících se ke konkrétní nemovitosti, vyplývajících z listin, které splňují zákonem předepsané náležitosti pro provedení zápisu.“ (srov. zmíněné usnesení ÚS ze dne 29. 1. 2004, sp. zn. II. ÚS 45/03). Z tohoto závěru lze vyvodit, že též údaje vztahující se k vymezení hranic pozemků, resp. hranic věcného břemene evidovaného v katastru musí být odrazem jen těch údajů, které byly obsaženy v podkladech pro jejich evidenci v katastru nemovitostí.
35. Závěrem krajský soud – nad rámec nutného odůvodnění – nemůže nezmínit přesvědčení, že i kdyby bylo předmětné věcné břemeno nakonec v katastru evidováno v jakémkoli

rozsahu, nezaručovalo by to žalobci jakékoli oprávnění přístupu na jeho pozemky, neboť žalobcovy pozemky v právním vztahu z věcného břemene nefigurovaly jako pozemky panující; naopak žalobce byl povinným z věcného břemene a jeho pozemky byly pozemky služebními.

VII. Závěr a náklady řízení

36. Protože se krajský soud ztotožnil se skutkovými závěry a s právním posouzením věci žalovaným, dospěl k závěru, že žaloba není důvodná a zamítl ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
37. O nákladech soudního řízení bylo podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný a žalovaný se práva na náhradu řízení při jednání soudu vzdal. Osobě zúčastněné na řízení nebyly přiznány náklady řízení v souladu s ust. § 60 odst. 5 s. ř. s., neboť jí nebyly uloženy žádné povinnosti soudem ani u ní nebyly shledány okolnosti zvláštního zřetele hodné.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 14. července 2021

JUDr. Jan Dvořák v. r.
předseda senátu